

NABÍZÍME VEŘEJNOSTI OBDOBNÉ SLUŽBY JAKO JINÁ EKOCENTRA

Bezplatné ekoporadenství

Environmentální výchovu, vzdělávání
a osvětu

EKOLOGICKÉ CENTRUM Kralupy nad Vltavou

VEŘEJNÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008

A NAVÍC

Informace o aktuálním stavu čistoty ovzduší

Informace o nestandardních událostech
v průmyslových podnicích

DÍKY ZÁZEMÍ

VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU

PRO HNĚDÉ UHLÍ A.S.

Jsme zapojeni do výzkumných
projektů

Můžeme využívat služeb
akreditované zkušební
laboratoře

Jsme v přímém kontaktu
s odborníky zabývajícími se
rekultivacemi, znečištěním
ovzduší, hlukem, ekologizací
paliv a zpracováním odpadů.

OBSAH

- 3** Rok 2008 v číslech
- 4** Nejdůležitější události v roce 2008
- 5** Vymezení zájmové oblasti
- 6** Environmentální poradenství
- 9** Zvyšování úrovně poskytovaných služeb
- 10** Publikačně osvětová činnost
- 11** Monitoring čistoty ovzduší a informace o nestandardních událostech v průmyslových podnicích
- 12** Environmentálně vzdělávací projekty
- 14** Kralupy - čisté město
Den bez aut
- 15** Financování
- 16** Lidé v ECK
Poděkování

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou

funguje jako veřejné informační středisko o životním prostředí od října 2006. Bylo založeno na základě osvědčeného modelu Ekologického centra Most, které poskytuje své služby laické i odborné veřejnosti od poloviny roku 2000. Obě centra tvoří samostatný odborný útvar Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí.

NAŠE POSLÁNÍ...

- zajišťovat aktivní přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí
- vytvářet platformu pro výměnu názorů a odbourávat pomyslné komunikační bariéry mezi veřejností, orgány veřejné správy a průmyslovými podniky v problematice ochrany životního prostředí
- napomáhat při přenosu informací v případě mimořádných situací majících charakter ekologických škod či havárií
- přispívat vlastními projekty k rozšíření nabídky environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- poskytovat dostupné bezplatné poradenství v oblasti komunální ochrany životního prostředí a ekospotřebitelství pro širokou veřejnost
- podílet se na řešení regionálních problémů v oblasti ochrany životního prostředí

Zahájení provozu kralupského ekocentra proběhlo za přítomnosti zástupců partnerských společností. Na prvním snímku Ing. Pantůček, generální ředitel MERO ČR a.s., na druhém snímku generální ředitel České rafinérské a.s. Ing. Souček, Ph.D.

ROK 2008 V ČÍSLECH

ZODPOVĚDĚLI JSME **268** DOTAZŮ
 NAD DOTAZY VEŘEJNOSTI JSME STRÁVILI
 CELKEM **97** HODIN
 INFORMOVALI JSME CELKEM O **54**
 ZPRÁVÁCH O NESTANDARDNÍCH
 UDÁLOSTECH V PRŮMYSLOVÝCH
 PODNICÍCH
 PŘIJALI JSME CELKEM **34** STÍŽNOSTÍ,
 O KTERÝCH JSME INFORMOVALI MĚSTSKÝ
 ÚŘAD A PODÍLELI SE NA JEJICH ŘEŠENÍ
 VYDALI JSME **19** TISKOVÝCH ZPRÁV
 A ZVEŘEJNILI **31** ČLÁNKŮ
 V ELEKTRONICKÉM ZPRAVODAJI
 NAŠICH AKCÍ SE ZÚČASTNILO CCA **200**
 ŽÁKŮ

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ UDÁLOSTI V ROCE 2008

P OZNEJ VETŘELCE - INVAZNÍ DRUHY DŘEVIN (NEJEN) V MOSTĚ

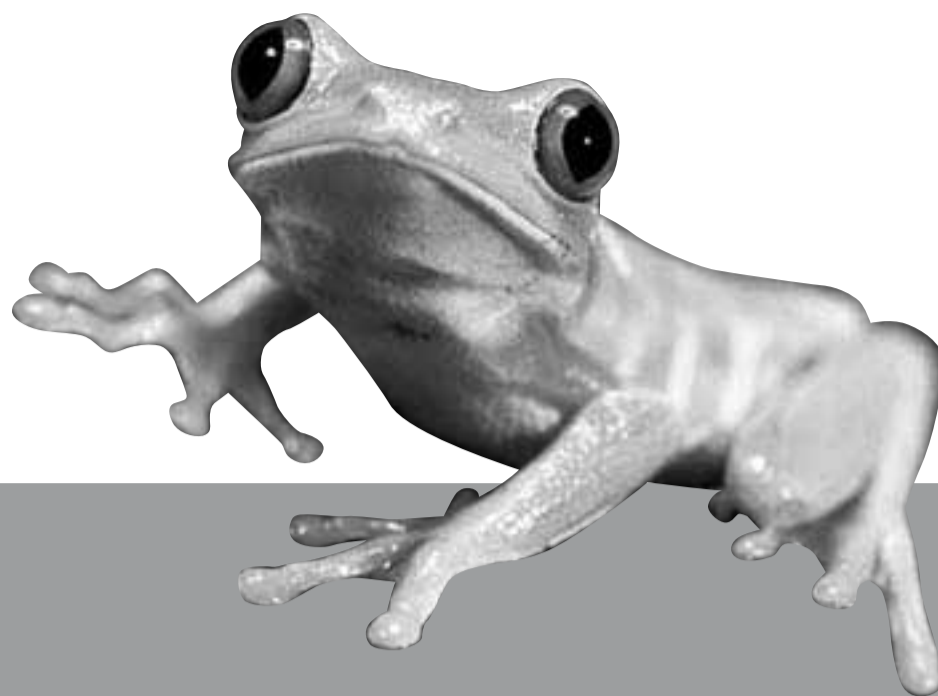
Podíleli jsme se na vzniku publikace, jejíž přílohou je mapa městské zeleně v Mostě s vyznačením jednotlivých druhů dřevin a zvláště tzv. invazních druhů. Cílem publikace bylo zvýšit využití městské zeleně v environmentální výchově, a to především na základních školách. Podobnou publikaci budeme připravovat v roce 2009 i pro Kralupy nad Vltavou.

K RALUPY - ČISTÉ MĚSTO

Prostřednictvím projektu Kralupy – čisté město se snažíme zvýšit všímavost a zájem lidí o životní prostředí našeho města a tímto způsobem odradit alespoň některé z těch, kteří nemají respekt k přírodě, od mnohdy nelegálního jednání. Projekt poukazuje jak na příklady dobré, tak špatné péče o životní prostředí v Kralupech nad Vltavou. Na projekt, který počítá se zapojením škol, jsme získali dotaci MěÚ Kralupy nad Vltavou.

P ROBLEMATIKA PACHOVÉ ZÁTĚŽE

Velká část stížností přijatých prostřednictvím bezplatné linky se týká pachové zátěže. Stížnosti na zápach evidujeme a informujeme o nich jak Městský úřad v Kralupech n. Vl., tak dispečinky průmyslových podniků, u kterých se snažíme zjišťovat příčinu zápachu. O informování o nestandardních událostech v průmyslových podnicích a jeho roli při řešení problematiky pachové zátěže jsme informovali odborníky na mezinárodním semináři „Problematika pachových látek a emisí škodlivin z chemického průmyslu“, který se konal v říjnu 2008 v Ústí nad Labem.

A KTA U – PO STOPÁCH UHLÍ A ZÁHADNÝCH ÚNOSŮ ŽAB

V závěru roku jsme se podíleli na vydání unikátního populárně vzdělávacího balíčku, změřeného na problematiku těžby a využití uhlí, který je určený žákům základních škol. Pro zvýšení atraktivnosti provází celým tématem žába - agentka FBI (Frog Bureau of Investigation), proto i název AKTA U. Vzdělávací balíčky sestávající z pořadače s vloženými kapitolami a možností doplnění vlastních listů s výsledky pátrání, doprovodného multimediálního CD-ROMu, balíčku se vzorkem uhlí a soutěžního letáku byly distribuovány do škol v okolí povrchových lomů na Chomutovsku a Teplicku. V době přípravy výroční zprávy je v tisku II. vydání této publikace. S nabídkou budou obeslány školy v celé ČR.

C YKLUS POPULARIZAČNÍCH ČLÁNKŮ CHEMIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Během své ekoporadenské praxe se velmi často zabýváme vysvětlováním některých jevů přímo či nepřímo souvisejících s provozem rafinérie a petrochemické výroby. Přikročili jsme proto k přípravě cyklu článků s touto tematikou, které vycházejí v regionálním tisku a mají svůj prostor také v samostatné sekci na našich internetových stránkách. Cyklus článků navazuje na projekt Chemie a životní prostředí, jehož výstupem je výukový CD-ROM, nástěnné mapy do učeben chemie a výukové programy pro základní a střední školy.

VYMEZENÍ ZÁJMOVÉ OBLASTI

Kontakt na bezplatnou linku ekocentra je možné najít také na informační tabuli u řeky.

Ekologické centrum Kralupy nad Vltavou vzniklo po vzoru Ekologického centra Most. Co mají obě oblasti společného, je především přítomnost rafinérie a chemické výroby. Veřejnost žijící v blízkosti průmyslových podniků si zaslouží být včas a objektivně informována o potenciálním vlivu výroby na životní prostředí a lidské zdraví. Se založením ekocentra se významně zlepšil přístup k informacím o nestandardních událostech v průmyslových podnicích.

Průmysl však není naší jedinou oblastí zájmu. Zaměřujeme se na znečištění ovzduší z komplexního pohledu, kdy není možné opominout ani vliv dopravy, lokálních topenišť a dalších zdrojů.

Nejčastěji využívají naše služby obyvatelé Kralup nad Vltavou. Dotazy z Veltrus jsou z největší míry zaměřené na problém znečištění ovzduší a pachové zátěže. Přijímáme však i dotazy z Prahy a vzdálenějších regionů.

ENVIRONMENTÁLNÍ PORADENSTVÍ

ZPŘÍSTUPŇUJEME OBČANŮM OBJEKTIVNÍ A VŠESTRANNÉ INFORMACE O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ, O ENVIRONMENTÁLNÍCH PROBLÉMECH A JEJICH ŘEŠENÍ, O VÝROBCÍCH A JEJICH VLIVU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ TAK, ABY SE MOHLI UVĚDOMĚLE ROZHODOVAT VE PROSPĚCH UDRŽITELNÝCH VARIANT.

Motto ekologického poradenství: Od myšlenek/znalostí k jednání/činům.

Ekoporadenství, ekologické poradenství nebo nejnověji používaný pojem environmentální poradenství je poměrně mladým oborem. Systémové poradenství se v ČR objevilo v období 1990-1991, Ekologické centrum Most se jím zabývá od svého vzniku roku 2000 a Ekologické centrum Kralupy od roku 2006. Obě ekocentra jsou členy Sítě ekologických poraden ČR.

Do české legislativy se environmentální poradenství promítlo v souvislosti s implementací Aarhuské úmluvy, kterou ČR ratifikovala v roce 2004.

Ve své praxi se snažíme o systémový přístup vyplývající ze standardů environmentálního poradenství, tj. nejen klientovi poskytnout informaci, radu, doporučení, ale také nabídnout aktivní pomoc, řešit pilotní projekty a spolupracovat s dalšími partnery. Naším cílem a zároveň nejtěžší úlohou každého ekoporadce je podnítit v klientovi osobní odpovědnost a povzbudit ho k vědomí, že k řešení problému může přispět sám svým více či méně aktivním přístupem.

Věnujeme se individuálnímu poradenství v oblasti komunální ochrany životního prostředí, ekospotřebitelství a dále environmentálnímu poradenství pro podnikatelskou sféru.

TYPY SYSTÉMOVÉHO PORADENSTVÍ

Našich služeb využívají nejčastěji:

široká laická veřejnost

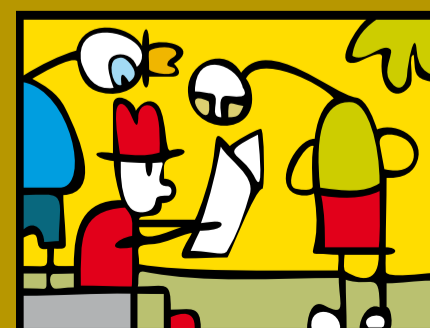
veřejné instituce

podnikatelé

studenti

experti

CÍLOVÉ SKUPINY

NÁSTROJE ENVIRONMENTÁLNÍHO PORADENSTVÍ

- **Zelený telefon** – bezplatná linka, na kterou je možné se dovolat každý všední den od 6 do 22 hodin
- **Osobní konzultace** doplněné knihovnou a videotékou
- **Elektronická komunikace** – e-mail, Skype
- **Provozování internetových stránek** – sekce Zelený rádce
- **Publikování článků a tiskových zpráv** v regionálních médiích
- **Vydávání** neperiodických a periodických publikací
- **Vydávání elektronického zpravodaje**

EKO PORADENSKÁ STATISTIKA

V roce 2008 jsme zodpověděli celkem **268 dotazů**. Stejně jako v předchozích letech lze pozorovat nárůst počtu dotazů v podzimních a zimních měsících, především pak v lednu. Je to dáno častějším výskytem inverzního rázu počasí a mlh, které tazatelům automaticky evokují zhoršený stav čistoty ovzduší.

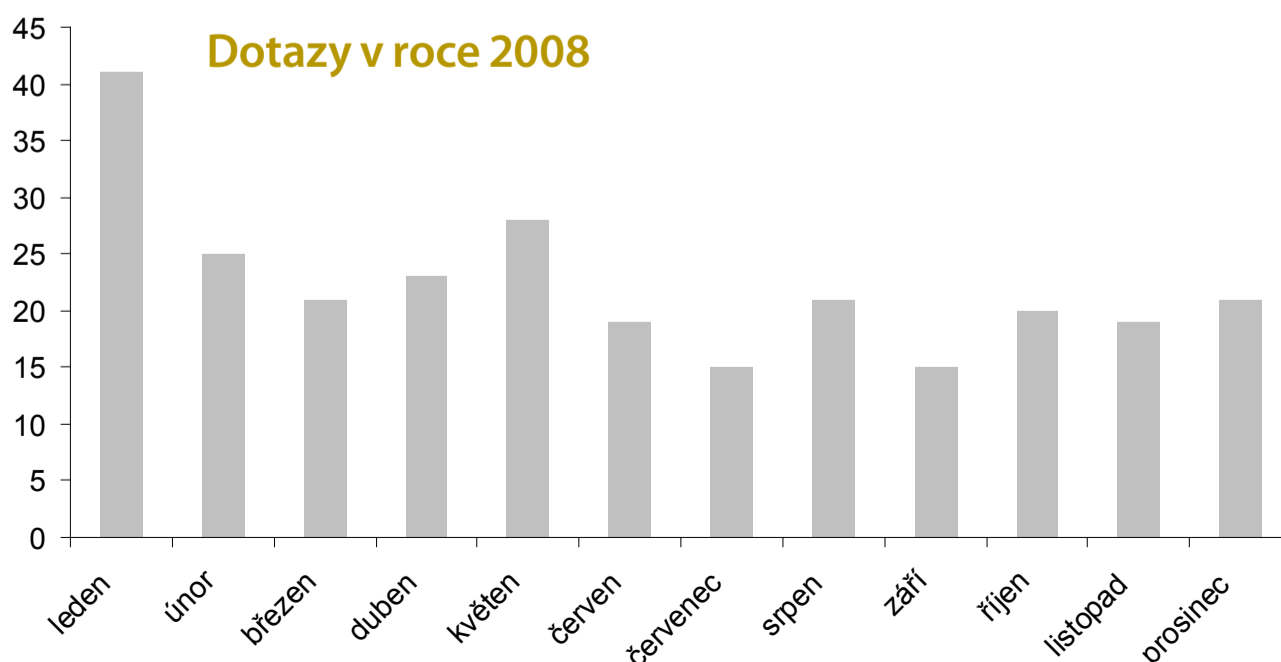
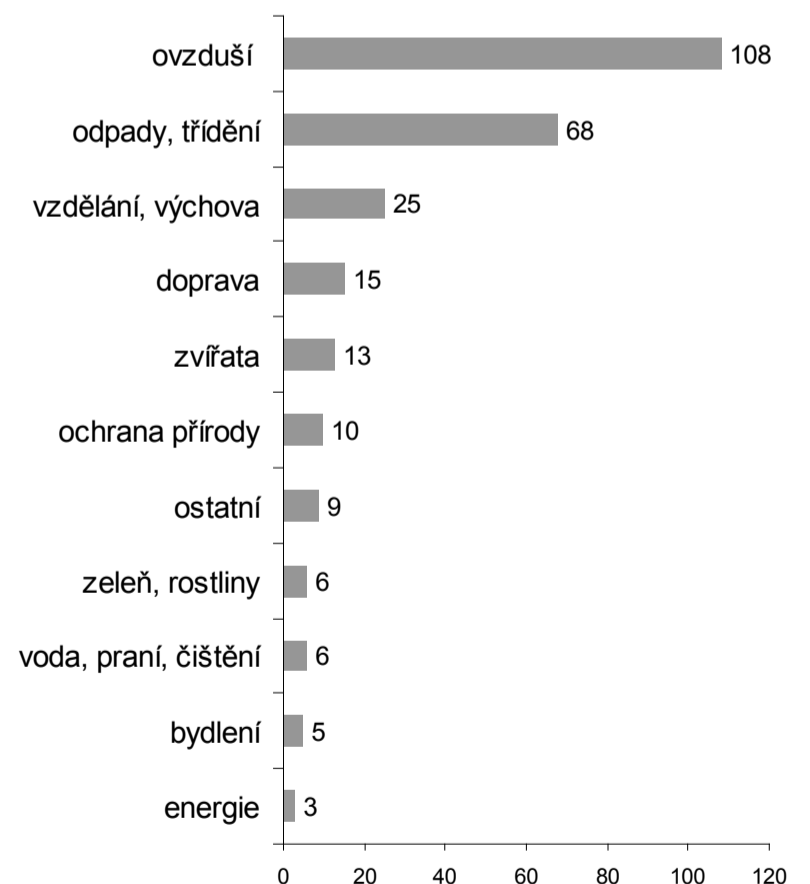
Nejčastější skupinou, která se na nás obrací jsou mateřské školy, maminky s malými dětmi a dále rizikové skupiny osob ve vztahu k citlivosti na znečištění ovzduší.

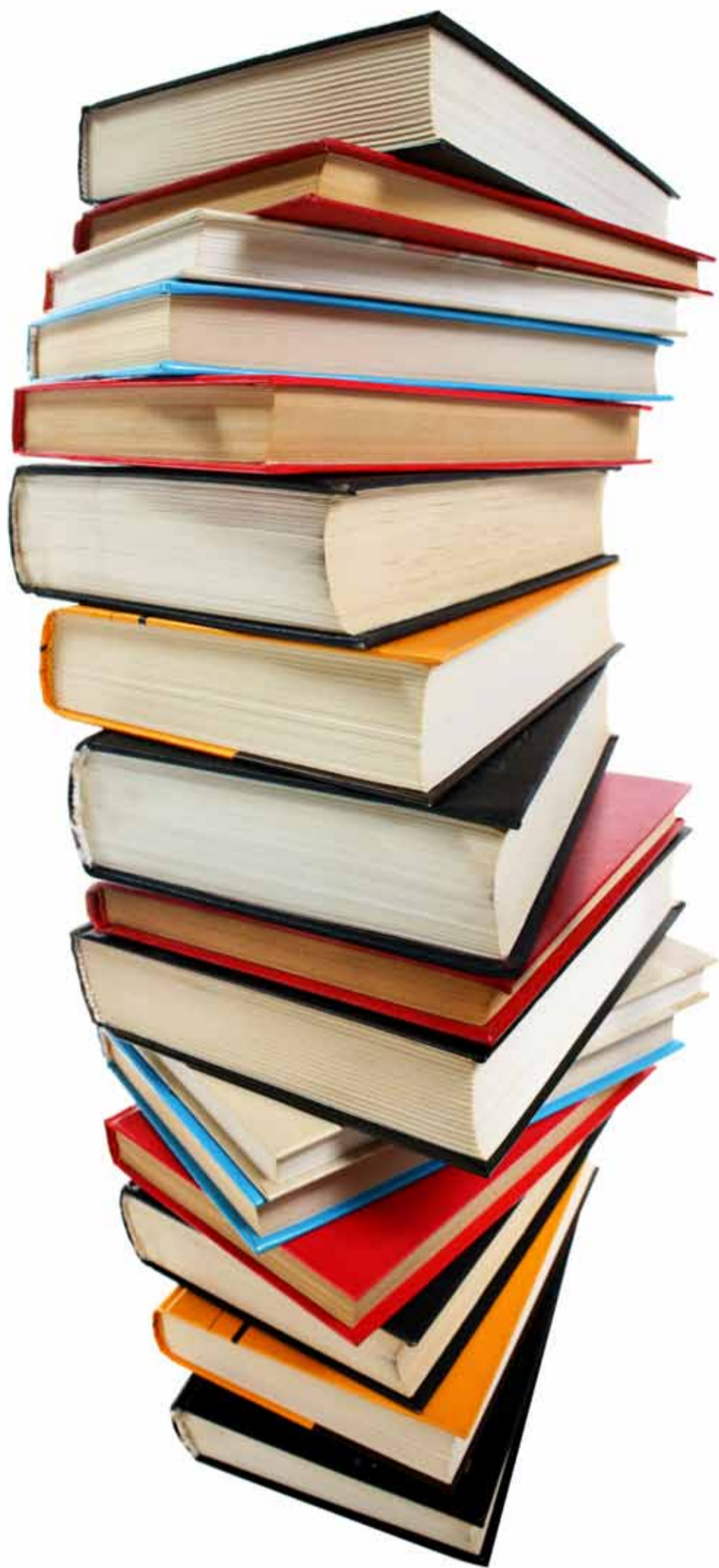
Nejvíce dotazů řejnosti se týkalo čistoty ovzduší. Z toho je patrné, že čistota ovzduší je na Kralupsku stále aktuálním tématem nejen pro odborníky, ale také pro širokou veřejnost. Další dotazy se týkaly problematiky odpadů, zejména pak třídění, provozu sběrného dvora a přistavení velkokapacitních kontejnerů. Často se lidé ptali na likvidaci autovraků v souvislosti se zavedením poplatků za provoz starých vozidel. I témata environmen-

tální výchovy a vzdělávání a ochrany přírody jsou rok od roku častější.

Celkem jsme nad vyřizováním dotazů strávili 97 hodin.

Na co se lidé ptají

S TÍŽNOSTI

V průběhu uplynulého roku jsme přijali celkem 34 stížností, z čehož naprostá většina se týkala zápachu. V porovnání s mosteckým ekocentrem je v kralupském ekocentru evidováno dvojnásobně více stížností. Jen pro ilustraci: ECM zodpovědělo v roce 2008 celkem 932 dotazů, z čehož 17 bylo stížností.

Kromě nejčastějších stížností na zápach bylo evidováno i několik stížností týkajících se nepořádku ve městě, černých skládek nebo obtěžování kouřem. Nejvíce stížností bylo přijato z Veltrus. Stížnosti jsou řešeny v rámci jednání s průmyslovými podniky.

D OPLŇKOVÉ SLUŽBY

Kromě klasického ekoporadenství a poskytování informací o životním prostředí nabízíme klientům možnost zapůjčení publikací z naší odborné knihovny. Provozujeme rovněž videotéku Ministerstva životního prostředí doplněnou o řadu CD-ROMů a DVD. Tyto služby využívají především studenti a učitelé.

V rámci své odbornosti rovněž zpracováváme oponentní posudky odborných ročníkových a diplomových prací a umožňujeme studentům středních a vysokých škol absolvování praxe a seznámení se s činností ekologického centra.

V loňském roce jsme před kancelář ekocentra umístili **e-box na vysloužilé drobné elektrospotřebiče** od firmy Asekol. Kralupští občané mají možnost zbavit se ekologicky těchto zařízení ještě v budově městského úřadu a ve sběrném dvoře.

ZVYŠOVÁNÍ ÚROVNĚ POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

V rámci členství v Síti ekologických poraden ČR je naším cílem naplňovat standardy environmentálního poradenství, které vycházejí ze zkušeností ekoporaden v členských státech EU.

Naši ekoporadci si průběžně doplňují své odborné znalosti mimo jiné účastí na odborných seminářích. V roce 2008 to byly semináře zaměřené na alternativní zdroje energie, udržitelnou spotřebu

a výrobu a pachovou zátěž. Ekoporadci si zvyšují svoji odbornost také v rámci svého vlastního studia. Dva z našich ekoporadců zahájili v roce 2008 navazující magisterské studium v oblasti environmentálního inženýrství a péče o biosféru.

V průběhu roku jsou ekoporadci podrobováni interním testům zaměřeným na ekoporadenství. Vzhledem ke specifickému zaměření ekocentra na rafinérie

a chemický průmysl absolvujeme také odborné exkurze v průmyslových podnicích. V loňském roce to byly exkurze ve společnosti Česká rafinérská, Synthos Kralupy a Sartomer Czech. Neméně důležitý je pro každého ekoporadce také rozvoj komunikačních dovedností.

KAŽDÝ, KDO MI LICHOTÍ, JE MÝM NEPŘÍTELEM.

KAŽDÝ, KDO MNE KRITIZUJE, JE MÝM UČITELEM.

ČÍNSKÉ PŘÍSLOVÍ

KONTROLA KVALITY SLUŽEB

Kvalitu svých služeb se snažíme zvyšovat a kontrolovat v rámci systému ISO 9001 a dále také prostřednictvím:

- **monitorovacích kritérií** (např. počtu klientů, typu poskytovaných služeb, počtu akcí, účastníků apod.)
- **hodnocení spokojenosti klientů** (zpětnou vazbou formou rozhovorů, hodnotících dotazníků, průzkumů)
- **hodnocení spokojenosti příspěvatelských organizací** (v rámci kontrolních dnů, při předávání konkrétního díla)
- **vypracováním standardizovaných odpovědí na často kladené otázky** (výměna s ostatními ekoporadnami)
- **externího hodnocení** Síti ekologických poraden ČR
- **sebereflexí ekoporadců**

PUBLIKAČNĚ OSVĚTOVÁ ČINNOST

Tiskové zprávy

Konkrétní témata, kterými se zabýváme zveřejňujeme nejen na vlastních internetových stránkách, ale také vydáváním tiskových zpráv rozesílaných regionálním i celostátním médiím. Zasláním 1-2 zpráv měsíčně se snažíme o udržení trvalého kontaktu s novináři a možnosti využití médií k propagaci jednotlivých témat i ekocentra samotného. Pravidelná spolupráce je nastavena s kralupským měsíčním Zpravodajem a Českým rozhlasem Region. V loňském roce jsme vydali celkem 19 tiskových zpráv.

Elektronický zpravodaj

V minulém roce jsme zahájili vydávání Zpravodaje Ekologického centra. Vychází výhradně v elektronické podobě ve zhruba měsíčních-dvouměsíčních periodách. Obsahem jsou články věnující se převážně aktuální problematice, ale také pravidelné rubriky jako například rady podnikatelům z oblasti životního prostředí nebo postřehy ekoporadců z ulic Kralup nad Vltavou a okolí. V loňském roce jsme tímto způsobem publikovali celkem 31 článků. Svě místo si ve zpravodaji našel i koutek ekofilozofie a občasné fotografické příspěvky jak naše vlastní, tak i široké veřejnosti. Zpravodaj je možno sledovat na našich stránkách, jeho zaslání je možné zaregistrovat e-mailem.

Cyklus popularizačních článků „Chemie a životní prostředí“

Během své ekoporadenské praxe se velmi často zabýváme vysvětlováním některých jevů přímo či nepřímo souvisejících s provozem rafinérie a petrochemické výroby. Přikročili jsme proto k přípravě cyklu článků s touto tematikou, které vycházejí v regionálním tisku a mají svůj prostor také v samostatné sekci na našich internetových stránkách. Cyklus článků navazuje na projekt Chemie a životní prostředí, jehož výstupem je výukový CD-ROM, nástěnné mapy do učeben chemie a výukové programy pro základní a střední školy.

PŘEHLED TISKOVÝCH ZPRÁV VYDANÝCH V ROCE 2008

Vysloužilých drobných elektrospotřebičů se můžete zbavit v ekocentru.
Podzimní inverze, mlha nebo smog?
Kralupy – čisté město.
Ekocentrum se zapojí do akce Den bez aut.
Separovaný sběr textilního odpadu.
Perzistentní organické látky.
Co se děje v chemičce zjistíte v ekocentru.
Po Kralupech na kole.
V Kralupech se objevily nové sběrné kontejnery.
Borůvky – zdravá potravina z našich lesů.
Ozón - neviditelné letní nebezpečí.
Začíná letní sezóna - čas koupání.
Ekocentrum nabízí při příležitosti Světového dne životního prostředí výukové programy.
Hliník – kam ho „odstěhovat“?
Straky versus drobné ptactvo.
Kupujte úsporné spotřebiče.
V Kralupech se třídí více odpadu.
Čistota ve městě a psi.
Přikrmováním můžete labutím i uškodit.

V závěru roku jsme vydali dvě publikace určené žákům a učitelům základních škol. Více na str. 12-13.

MONITORING ČISTOTY OVZDUŠÍ

Sledování koncentrací základních škodlivin v ovzduší a rozptylových podmínek patří mezi naše dlouhodobé aktivity. Zaměřujeme se jak na aktuální stav znečištění, tak na vyhodnocování dlouhodobých trendů znečištění. Aktuální informace zajímají především veřejnost (zvláště rizikové skupiny osob) a mateřské školy. Trendy vývoje zpracováváme pro městské úřady, uhelné společnosti a chemické podniky. Vyhodnocení čistoty ovzduší poskytujeme také žadatelům z řad veřejnosti. Těmto zájemcům posíláme tabulku imisních hodnot každý všední den i s hodnocením kvality ovzduší. Na požádání jsme vypracovali vyhodnocení kvality zdejšího ovzduší také MěÚ Kralupy nad Vltavou.

Od roku 2006 máme zajištěn online přístup k datům z měřicí stanice Českého hydrometeorologického ústavu ve Veltrusech. Máme k dispozici také výsledky mobilního měření čistoty ovzduší prováděného kolegy z akreditované zkušební laboratoře.

Znečištění ovzduší z lokálních topenišť je stále větším problémem. Vytápění domácností se podílí na celkových emisích prachových částic z 38% a na emisích polyaromatických uhlovodíků dokonce z 66%.

V posledních letech se více zaměřujeme na problematiku znečištění ovzduší prachovými částicemi, a to i v rámci zapojení do výzkumných úkolů.

Dlouhodobě se věnujeme také problematice pachové zátěže. V říjnu loňského roku jsme prezentovali toto téma na mezinárodním semináři „Problematika pachových látek a emisí škodlivin z chemického průmyslu“, který se konal pod záštitou Ministerstva životního prostředí a Ústeckého kraje v Ústí nad Labem.

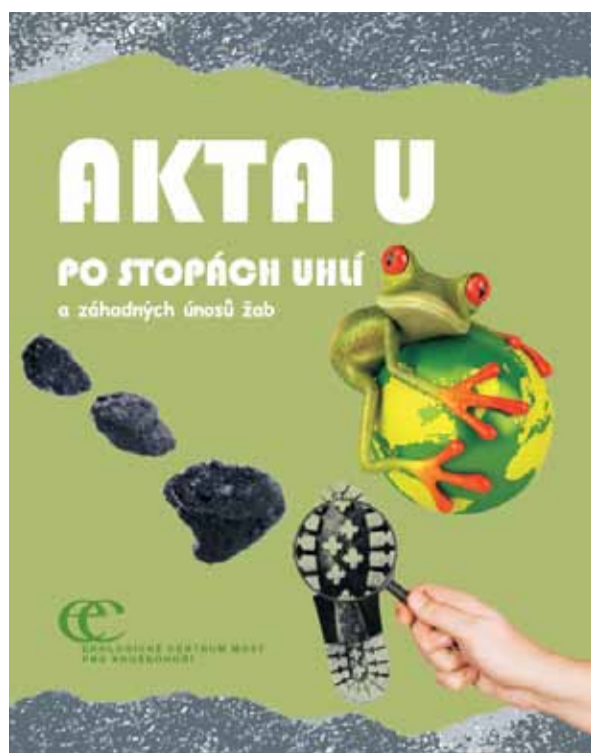
INFORMACE O NESTANDARDNÍCH UDÁLOSTECH V PRŮMYSLOVÝCH PODNICÍCH

To, co ECK odlišuje od ostatních ekocenter v ČR, je právě komunikace s průmyslovými podniky. Jsme bezprostředně informováni o jakékoli události v průmyslových podnicích, která má potenciální dopad na životní prostředí. Komunikace funguje oboustranně, dostáváme informace o mimořádných událostech (jako např. spalování plynů na havarijní pochodni, odstávky, havárie) prostřednictvím faxových zpráv, stejně jako orgány státní správy a samosprávy, vůči nimž mají společnosti ohlašovací povinnost.

Aktuální informace o dění v rafinérsko-chemickém komplexu zveřejňujeme na internetových stránkách. V případě dotazů občanů nebo institucí pak zodpovídáme dotazy s ohledem na právě probíhající mimořádné události. Naopak v případě stížnosti na zápach kontaktujeme dispečinky průmyslových podniků s dotazem, zda výroba probíhá ve standardním režimu s cílem pokusit se zjistit zdroj zápachu.

Monolog váš svět zmenšuje.
Dialog ho zvětšuje.

Reinhard K. Sprenger

ENVIRONMENTÁLNĚ VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY

A KTAU-POSTOPÁCH UHLÍ A ZÁHADNÝCH ÚNOSŮ ŽAB

V závěru roku jsme se podíleli na vydání unikátního populárně vzdělávacího balíčku, zaměřeného na problematiku těžby a využití uhlí, který je určený žákům základních škol.

Výukový materiál odhaluje dětem řadu souvislostí ve vztahu k ochraně životního prostředí. Jednou ze souvislostí, která se pro zvýšení atraktivnosti tématu prolíná jednotlivými kapitolami, je záchranný transfer obojživelníků a osidlování rekultivované krajiny obojživelníky a dalšími druhy živočichů a rostlin. Celým tématem provází žába - agentka FBI (Frog Bureau of Investigation), proto i název AKTA U.

Vzdělávací balíčky sestávající z pořadače s vloženými kapitolami

a možností doplnění vlastních listů s výsledky pátrání, doprovodného multimediálního CD-ROMu, balíčku se vzorkem uhlí a soutěžního letáku byly distribuovány do škol v okolí povrchových lomů na Chomutovsku a Teplicku.

Publikaci je možné využít v rámci výuky řady učebních předmětů. Téma je podáno populárně naučnou formou a vybízí děti k zapojení. Výsledky pátrání (zpracované úkoly) si pak mohou děti zakládat do pořadače nebo se s nimi přihlásit do soutěže, která bude vyhodnocena při příležitosti svátku Sv. Barbory, patronky horníků.

V publikaci se mohou děti seznámit s hlavními ekologickými problémy, které

s těžbou a využitím uhlí souvisejí. Dozvědí se však i řadu nových informací vyplývajících z poznatků současného výzkumu (využití uhlí pro výrobu chemických surovin, čisté uhelné technologie). Velká pozornost je pak v publikaci věnována úsporám energie a odpovědnému přístupu k nakládání s přírodními zdroji surovin a energií.

V době přípravy výroční zprávy je v tisku II. vydání této publikace. S nabídkou budou obeslány školy v celé ČR.

VÝPRAVA ZA TEPLEM

Na návštěvě v domácnosti jsem si všimla, že mají doma příjemně teploučko. Prý topí 6-7 měsíců v roce, na horách ještě více. Nám žabkám stačí sluníčko a na zimu se schováme třeba do bahna, ale lidé si na teplo zvykli. Navíc chtějí mít po celý rok teplou vodu.

Rozhovor s pracovníci teplárny Hortenzii Zmrzlou

Lednice, pračka, televizory a další spotřebiče zbaští sice hodně uhlí, ale nejvíc je ho potřeba na topení a ohřev vody. V průměrné domácnosti připadá na topení 60 až 80 % spotřebované energie, přibližně 30 % na přípravu nebo dodávku teplé vody a pouhých 10 % spotřebují další elektrospotřebiče.

Průměrná spotřeba veškeré energie v běžné domácnosti činí za rok 75 GJ (20 775 kWh), z toho spotřeba tepla činí 56 % celkové spotřeby. Při vytápění hnědým uhlím spotřebuje průměrná rodinka za rok 4700 kg této vzácné suroviny - to už není jen hromádka, ale pořádný kopec uhlí!

P OZNEJ VETŘELCE - INVAZNÍ DRUHY DŘEVIN (NEJEN) V MOSTĚ

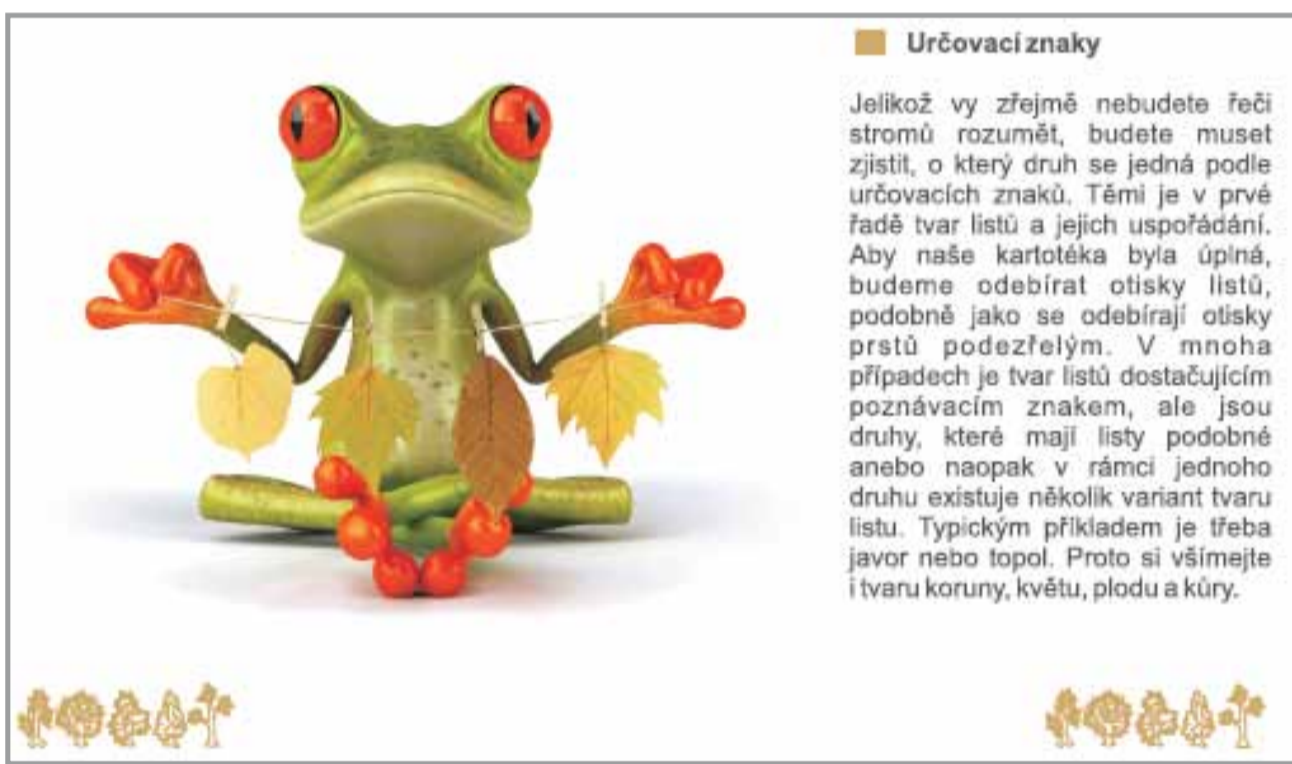
Podíleli jsme se na vzniku publikace, jejíž přílohou je mapa městské zeleně v Mostě s vyznačením jednotlivých druhů dřevin a zvláště tzv. invazních druhů. Podobnou publikaci budeme připravovat v roce 2009 i pro Kralupy nad Vltavou.

Publikací jsme chtěli přispět k širšímu využití městské zeleně v environmentální výchově především na základních školách a zároveň seznámit děti s problematikou rostlinných invazí.

S publikací je možné pracovat jak ve třídě, tak v terénu, kde se bude jistě hodit samostatný doplněk publikace, kterým je mapa městské zeleně Mostu s vyznačením vybraných druhů dřevin. Téma rostlinných invazí, na kterých je vysvětlena řada souvislostí z oboru ekologie, je nosným prvkem celé publikace, avšak díky poznávání invazních druhů dřevin se žáci seznámí i s nepůvodními druhy, které se nechovají invazivně a s původními domácími druhy stromů.

Jako formu jsme zvolili opět pořadač s volně vloženými listy (obecná část + kartotéka druhů). Listy je tak možné vyjmout a vzít si s sebou do přírody a současně také vložit do pořadače svoje vlastní listy, které mohou žáci zpracovávat v rámci plnění úkolů nazvaných „pátrání na vlastní pěst“.

Podobně jako v publikaci Akta U provází celým tématem žába - agentka FBI, která se zaměřuje na „výslech“ podezřelých stromů. Ještě před vydáním publikace jsme uspořádali výtvarnou soutěž na téma „rostlinní vetřelci“. Nejlepší práce jsou otištěny v závěru publikace.

P ŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Žáci kralupských škol měli možnost seznámit se s činností Ekologického centra Kralupy nad Vltavou formou besed, doplněných promítáním prezentací. Na besedách byli žáci seznámeni s problematikou čistoty ovzduší, s přírodními zvláštnostmi v našem regionu a na závěr dostali několik rad týkajících se ekospotřebitelství.

Školám jsou též určeny výukové programy, které jsou realizované v širší míře v Mostě, kde je k dispozici multimediální učebna. V nabídce je výukový program Chemie a životní prostředí a program Zelené nakupování.

KRALUPY - ČISTÉ MĚSTO

Dalším projektem, realizovaným v ECK je projekt Kralupy – čisté město. Měl by poukázat jak na příklady dobré, tak špatné péče o životní prostředí v našem městě. Díky dotaci od města byly během loňských prázdnin spuštěny internetové stránky projektu. Na nich je možné najít „zelená“ a „černá“ místa s podrobným popisem stavu, návrhem opatření, fotodokumentací a mapovými výstupy z aplikace Google maps. Cílem projektu je poukázat i na ta místa a problémy, o kterých se moc neví. Prozatím je zařazeno a zmapováno 10 černých a 6 zelených míst. Kromě zaměření na konkrétní lokality je projekt zaměřen i na jednotlivé tématické oblasti. Zvláštní pozornost je věnována černým skládkám na území města, ale také třídění odpadů, zeleni, údržbě veřejných prostranství, informacím o přírodních zajímavostech.

Projekt je založen na vzájemné spolupráci mezi veřejností, školami, podniky a veřejnou správou. „Naším cílem je zvýšit zájem a všímatost lidí a tímto způsobem odradit ty, kteří nemají respekt k přírodě, od mnohdy nelegálního jednání. Současně chceme především v dětech vzbudit zájem o prostředí, ve kterém žijí, o místa, která možná bez povšimnutí míjejí při cestě do školy.

Projekt byl představen ředitelkám mateřských a základních škol na jednání se starostou města. I když je patronát určen především školám, může tuto formu zapojení se do projektu zvolit i firma, jednotlivec nebo rodina.

Černá a zelená místa

V projektu se počítá rovněž se zveřejňováním dobrých příkladů péče o životní prostředí ze strany místních podnikatelských subjektů.

Součástí projektu „Kralupy – čisté město“ je také vydání osvětových a propagačních materiálů. V loňském roce byl vydán propagační leták a magnetky na lednici. Magnetky upozorňují na bezplatnou linku ekocentra, kde mohou lidé nahlásit jak výskyt černé skládky, tak položit dotaz. Koupí magnetky je navíc možné podpořit projekt.

V r. 2009 bude vydán výukový materiál zaměřený na problematiku odpadů a černých skládek, kterým je v projektu věnována zvláštní pozornost, neboť jsou jedním z hlavních problémů při ochraně životního prostředí na komunální úrovni.

DEN BEZ AUT

V září 2008 jsme se zapojili do akce Den bez aut. V ulici Třebízského, která byla pro tento účel uzavřena, jsme měli prezentační stánek s tématickými panely zaměřenými na problematiku znečištění životního prostředí vlivem automobilové dopravy a alternativní způsoby dopravy. Děti navrhovaly vlastní řešení jak omezit v rodině jízdu autem. Akce se zúčastnilo přibližně 180 dětí.

FINANCOVÁNÍ

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ KE DNI 31.12.2008

NÁKLADY	TIS. KČ	VÝNOSY	TIS. KČ
MATERIÁL	0,67	ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, A.S.	249,96
ENERGIE	15,18	SYNTHOS KRALUPY A.S.	249,96
OPRAVY	0,00	MERO ČR, A.S.	79,92
CESTOVNÉ	0,25	LINDE GAS A.S.	79,92
OSTATNÍ SLUŽBY (TELEFONY, TISK)	38,27	VITOGAZ ČR, S.R.O.	49,92
MZDOVÉ NÁKLADY	309,90	SARTOMER CZECH, S.R.O.	25,00
SZP	105,18	KRALUPY - ČISTÉ MĚSTO, DOTACE	30,00
ODPISY	0,00	VÝNOSY CELKEM	764,68
REZERVY + OPRAVNÉ POLOŽKY	16,08		
OSTATNÍ PROVOZNÍ NÁKLADY	1,05		
PRVOTNÍ NÁKLADY CELKEM	486,58		
SPRÁVNÍ REŽIE	243,40		
REPROGRAFIE	0,00		
PŘEKLADY	0,00		
AUTODOPRAVA	7,97		
DRUHOTNÉ NÁKLADY CELKEM	7,97		
NÁKLADY CELKEM	737,95	HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	26,73

V polovině roku 2008 přistoupila k dlouhodobé podpoře Ekologického centra Kralupy nad Vltavou společnost SARTOMER CZECH.

Nad rámec pravidelných příspěvků se v loňském roce podařilo získat dotaci od MěÚ Kralupy nad Vltavou na realizaci projektu „Kralupy - čisté město“. Náklady na tisk informačních letáků a dalších propagačních materiálů byly formou umístění reklamy hrazeny společností Česká rafinérská.

V roce 2008 je poprvé vyčíslena i výše správní režie, kterou je činnost ekologického centra stejně jako ostatních útvarů výzkumného ústavu zatížena, a která byla

v předchozích letech „sanována“ právě těmito útvary. Ve mzdových nákladech není započítána mzda vedoucí ekocentra, která byla čerpána z grantového úkolu v rámci spoluředitelské práce výzkumného centra.

Hospodaření Ekologického centra Kralupy nad Vltavou skončilo ziskem ve výši 26 730 Kč.

LIDÉ V ECK

vedoucí Ekologického centra
Most a Kralupy na Vltavou
Ing. Soňa Hykyšová

ekoporadci

Ing. František Bartoš - ECK

Jana Krátká - ECK

Bc. Alena Kolářová - ECM

Bc. Dana Kovaříková - ECM

Bc. Petr Kyncl - ECM

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme přispěvatelským organizacím
a poskytovatelům dat, kterými v roce 2008 byli:

Česká rafinérská a.s.

Synthos Kralupy, a.s.

MERO ČR, a.s.

Linde Gas a.s.

VITOGAZ ČR, s.r.o.

SARTOMER CZECH s.r.o.

Město Kralupy nad Vltavou

Český hydrometeorologický ústav

EKOLOGICKÉ CENTRUM KRALUPY NAD VLTAVOU

OD MÁJ, 1. PATRO

PALACKÉHO NÁMĚSTÍ 1091

278 01 KRALUPY NAD VLTAVOU

ZELENÝ TELEFON: 800 100 584

TEL. A FAX: 315 720 287

E-MAIL: EKOPORADNA@ECKRALUPY.CZ

URL: WWW.ECKRALUPY.CZ

